

Naslov — Address:
NOVA DOBA
6117 St. Clair Ave.
Cleveland, Ohio.
(Tel. Henderson 3889)

NOVA DOBA

(NEW ERA)

Dvajset tisoč članov v J.
S. K. Jednoti je lepo število,
toda 25,000 bi se slišalo še
lepše!

URADNO GLASILO JUGOSLOVANSKE KATOLIŠKE JEDNOTE — OFFICIAL ORGAN OF THE SOUTH SLAVONIC CATHOLIC UNION

Entered As Second Class Matter April 15th, 1926, at The Post Office at Cleveland, O., Under The Act of March 3rd, 1870. — Accepted for mailing at special rate of postage, provided for in Section 1103, Act of October 3rd, 1917, Authorized March 15th, 1925.

NO. 16 — ŠTEV. 16

CLEVELAND, OHIO, WEDNESDAY, APRIL 16TH 1930 — SREDA, 16. APRILA 1930

VOL. VI. — LETNIK VI.

DRUŠTVENE IN DRUGE SLOVENSKE VESTI

Novo društvo J. S. K. Jednote je bilo začetkom aprila ustanovljeno v Springhill-u, N. S., Canada. Novo društvo si je nadelo ime "Karavanec," iz glavnega urada pa je dobilo številko 212. Uradniki so: Joseph Pinard, predsednik; Matt Persin, predstavnik, Box 672; Henry Pippin, glagajnik; Mathias Gerjol, organizator; vsi v Springhill, N. S., Canada.

Pretečeno nedeljo sta se mučila v Clevelandu sobrat Anton Skolish, glavni porotnik J. S. K. Jednote in sobrat Jacob Šašek, oba iz Barbertona, O.

Novoustanovljeno angleško društvo "National Arts" JSKJ v Conemaugh, Pa., predi na večer 24. aprila svoje veselico v dvorani društva št. 36 JSKJ.

Slovenska mladinska šola S. Doma v Clevelandu vprizori nedeljo 27. aprila zanimivo slovensko igro "Snežulčica."

Slovenska hranilnica The International Savings & Loan Co. v Clevelandu, katere velikonočno obdobje z voščilom najdeče člani v današnji izdaji, je sodelovali v slovenski denarni zavodu, vreden vsega priporočila. Zavod je 13 let in njeno prenove znaša nad dva in pol dollarjev. Vloge obrežejo 5%. Sprejemna vloga po pošti. Vlagatelji lahko uporabijo svoj denar vsak čas.

Velikonočna okna slovenskih trgovin v Clevelandu kažejo pravljadno in prazniško razsvetljavo in bogastvo. Rojaki najavili zavedali dejstva, da se pri prilikah obračamo na naše prijatelje, in zato naj bi si po poti nabavljali svoje potovanje pri njih. To ne velja za Cleveland, ampak tudi za naselbine, kjer so slovenske trgovine.

William Green, predsednik Ameriške delavske federacije je nastopil pred senatnim pravosodnim odsekom in protestiral proti potrditvi John J. Parkerja sodnikom najvišjega sodišča. V svojem protestu navaja, da je sodnik Parker v preteklosti pokazal, da je naklonjen korporacijam in nenaklonjen ljudskim pravicam.

POSKUSNO GLASOVANJE o prohibiciji, katero vodi revija The Literary Digest, kaže, da je dve tretjini volilcev nasprotno sedanjemu sistemu prohibicije. Poizvedbe časnikarjev pa so baje dognale, da je dve tretjini članov sedanega zveznega konгрresa za prohibicijo. Iz tega se lahko sklepa, da ljudski sentiment ni pravilno zastopan v Washingtonu.

DEVETNAJST POTNIKOV je bilo dne 11. aprila na mestu ubitih blizu mesta Isleta, N. M., ko je brzovlek Santa Fe zadržal v sklepni zadevi v neki Greyhound potniški avtobus. Dolga zračna pot

Nedavno je dosegla iz Montevideo, Uruguay, Južna Amerika, v New York prva zračna pošta. Zračna črta je znašala osem tisoč milij in tvori rekord zračne pošte.

O radio aparatih

Dale na 6. strani

KRATEK TEDENSKI PREGLED

V PENNSYLVANII je bilo od leta 1916 do 1928 izplačano iz državnega odškodninskega sklada skoro 33 milijonov dolarjev za ponesrečbe na poljih trdrega premoga. V tem času je smrtno ponesrečilo 6,674 premarjev, trajno nezmožnih za delo postal 3,390, začasno nezmožnih za delo pa je bilo 139,088. Trajno nezmožnim za delo je bilo izplačano nad štiri milijone dolarjev, začasno nezmožnim skoro osem milijonov dolarjev pod pore, družinam smrtno ponesrečenim premarjev pa je bilo izplačano nad 20 milijonov dolarjev.

RAZOROŽITVENA konferenca v Londonu bo končana ta teden. Med Ameriko, Anglijo in Japonsko je prišlo do sporazuma v toliku, da bo popolnoma izenačena oborožena pomorska sila Amerike in Anglije, Japonska pa bo dosegala 70 percentov.

Amerika bo prihranila nekaj s tem, da se odgodi do leta 1936 gradnjo bojničkih ladij, s katero bi se bilo sicer pričelo že letos. Do takrat pa bo mogoče doseči, nadaljnje odgoditev.

V PRIMARNIH VOLITVAH v državi Illinois je Mrs. Ruth Hanna McCormick porazila pri nominaciji republikanske stranke sedanega senatorja Deneen. Demokratski kandidat za isto mesto je James Hamilton Lewis. Vloge obrežejo 5%. Sprejemna vloga po pošti. Vlagatelji lahko uporabijo svoj denar vsak čas.

CALVIN COOLIDGE, bivši predsednik, je v Cosmopolitan magazinu izjavil, da se ne misli več potegovati za kak javni urad. S tem je napravil konec govoricam, da morda ponovno kandidira za predsednika ali pa za zveznega senatorja.

WILLIAM GREEN, predsednik Ameriške delavske federacije je nastopil pred senatnim pravosodnim odsekom in protestiral proti potrditvi John J. Parkerja sodnikom najvišjega sodišča. V svojem protestu navaja, da je sodnik Parker v preteklosti pokazal, da je naklonjen korporacijam in nenaklonjen ljudskim pravicam.

POSKUSNO GLASOVANJE o prohibiciji, katero vodi revija The Literary Digest, kaže, da je dve tretjini volilcev nasprotno sedanjemu sistemu prohibicije. Poizvedbe časnikarjev pa so baje dognale, da je dve tretjini članov sedanega zveznega konгрresa za prohibicijo. Iz tega se lahko sklepa, da ljudski sentiment ni pravilno zastopan v Washingtonu.

DEVETNAJST POTNIKOV je bilo dne 11. aprila na mestu ubitih blizu mesta Isleta, N. M., ko je brzovlek Santa Fe zadržal v sklepni zadevi v neki Greyhound potniški avtobus. Dolga zračna pot

Nedavno je dosegla iz Montevideo, Uruguay, Južna Amerika, v New York prva zračna pošta. Zračna črta je znašala osem tisoč milij in tvori rekord zračne pošte.

O radio aparatih

Dale na 6. strani

V DELU ZA ZDRAVJE

V Združenih Državah približno 1,500,000 ljudi je zaposleni v zvezi z oskrbo in preprečevanjem bolezni. Od teh 143,000 je zdravnikov, čez 67,000 zobozdravnikov, 152,000 bolničark, 18,000 optičarjev, 8500 oseb, ki zdravi po metodah Christian Science in 500 fizioterapistov. Ceni se, da število izvežbanih bolničark (razun gori omenjenih registriranih bolničark) znaša 200,000, da je 22,000 zobarskih asistentov in tehnikov, 15,000 kiropraktikov, 100,000 lekarnarov, 84,000 lekarinskih pomočnikov, 55,000 babic, 7,000 kiropodistov in mnogo stotin naturopatov in elektroterapistov. Bolničnični osebje se ceni na 550,000 in osobje zdravstvenih uradov in drugih zdravstvenih organizacij na 14,000.

Imamo v Združenih Državah več zdravnikov za vsakih 100,000 prebivalcev kot je drugod na svetu, ali niso enako razdeljeni po vsej deželi. V velemeštih je preveč zdravnikov, na deželi pa odločno prema.

Ker živimo v dobi strokovnjakov in specijalistov, imamo 19,000 zdravnikov, ki se bavijo le s posebno stroko medicine. 20,000 drugih zdravnikov se je tudi specijaliziralo za posebno bolezni, ali ne omejuje svoje prakse le na to.

Kar se tiče zobozdravnikov, imamo v nekaterih velemeštih po enega za vsakih 500 prebivalcev, dočim nekje na deželi prihaja po eden za vsakih 4000 ljudi.

V Združenih Državah imamo 7000 bolnišnic, ki vsak dan povprečno oskrbujejo 700,000 bolničark. Število postelj v bolnišnicah se je od leta 1909 do 1928 povečalo od 420,000 na 890,000. Na drugi strani čez 40 odstotkov je bilo sicer povečano število postelj.

Več kot polovica bolničnic je v upravi federalne, državne ali občinske vlade. Dobra četrtinha je last zdravstvenih organizacij. Ostale so privatne. Mnogo bolnišnic, zdravstvenih organizacij, industrijskih podjetij, šol, delavskih organizacij in dobrodelnih ustanov ima svoje klinike ali zdravstvena središča. Leta 1926 je bilo 5,700 takih klinik.

Leta 1927 je bilo približno 57,000 lekarjev na drobno in skoraj 1000 privatenih kliničnih laboratorijs.

Koristno drevo

V tropičnih gozdovih Južne Amerike raste papaya drevesa, ki dosežejo visokost dvajset čevljev. Ta drevesa so čudne oblike in tudi čudnih svojstev. Izločujejo neke vrste sok, ki napravi najbolj trdo in žilasto meso sočno in mehko. Domačini se tega soka poslužujejo vselej, kadar je treba trdo meso napraviti sočno in okusno. Omenjeni sok vsebuje tudi neke redke zdravilne lastnosti. V Paraguayu rabijo listje papaya drevesa za trdo meso. Veliko, pogosto in zelo sočno sadje tega drevesa je zelo okusno, poleg tega pa vsebuje še peške, s katerimi se preganajo črvi.

Zivi svetniki

Dale na 6. strani

SOLNČNI MRK

Dne 28. aprila bomo imeli solnčni mrk, ki bo videti po vsem ozemlju Zedinjenih držav, dasi ne povsod enako. Solnčni mrk bo popolen in najdaljši v državi Nevadi, a še tam bo trajal samo poldrago sekundo, namreč popolen mrk. Senca lune, ki bo zakrivala sonce, bo dosegla našo zemljo na Pacifik, okoli 500 milij južno od Havaja. Mrk postane popolen malo predno doseže californijsko obal, kar se bo zgodilo nekako deset milij severno od San Francisca. Potem se bo senca lune vlekla preko severne Californije, severozapadne Nevade, jugovzhodnega Oregonia in skozi Idaho in Montana v Canada.

Chewning dolgo vrsto let ni bil nič kaj dobro zapisan pri sreči. S pridekli svoje farme je komaj za silo vzdrževal sebe in svojo družino. Bavil se je večinoma s pridelovanjem buč, ki so znane pod imenom vodne melone. Pa mu je nagajalo vreme ali pa so mu dober del pridekla uničili mrčesi. Neko leto mu je močno deževje uničilo več pridek. Čeprav je nameček je še pravilna banka, v kateri je imel nekaj skromnih prihrankov. Finančna situacija je postala tako, da je Chewning moral prideti svojo farmo in vzeti drugo v najem.

Po pacificnem obrežju, to je vse od mesta Seattle v državi Washington do mesta San Diego v južni Californiji, bo solnčni mrk nad 80-procenten. V San Fransisca bo 99-procenten, v Chicagu 64%, v Clevelandu 58%, v New Yorku, 54-procenten, v New Orleansu 30-procenten, v južni Floridi pa samo 15-procenten.

Solnčni mrk, kot znano, povzroči luna, ki pride med zemljino in solncem in s tem za gotovo kraje zaseči solnčni sij. Če je v takem slučaju luna bližje zemlji, je njena senca večja, popolni solnčni mrk zavzemata večji obseg in trajata dalje časa. Kadarkar je luna zelo oddaljena, povzroči na gotovih točkah zemlje popoln, drugod pa le delni solnčni mrk. Tak bo slučaj 28. aprila.

Za gotove kraje zapada bo solnčni mrk popolen, dasi le za zelo kratki čas, za večino Zedinjenih držav pa bo samo nepopolni solnčni mrk.

Neko noč se je moč ponovno sanjalo o zakopanem zakladu in naslednjdan je res našel na gredih melon dva starja španskega novca. Nekaj tednov pozneje je izoral lepo izdelan ročnik stare španske skrinje, kar mu je zogel oživelo upanje na najdbo zaklada. Nato so sledili meseci trdtega dela in nič posebnih izgledov za dober pridelek. Končno je Chewning izgubil vero v zaklad in je obžaloval, da je vzel v najem zanemarjeno farmo, iz katere ni mogel pridržati vsaj odsvetovali, ker je bila zelo zanemarjena. Ubil je se z delom in način, toda pridekli so bili bolj revni.

Nekaj noč se je moč ponovno sanjalo o zakopanem zakladu in naslednjdan je res našel na gredih melon dva starja španskega novca. Nekaj tednov pozneje je izoral lepo izdelan ročnik stare španske skrinje, kar mu je zogel oživelo upanje na najdbo zaklada. Nato so sledili meseci trdtega dela in nič posebnih izgledov za dober pridelek. Končno je Chewning izgubil vero v zaklad in je obžaloval, da je vzel v najem zanemarjeno farmo, iz katere ni mogel pridržati vsaj odsvetovali, ker je bila zelo zanemarjena. Ubil je se z delom in način, toda pridekli so bili bolj revni.

Nekaj noč se je moč ponovno sanjalo o zakopanem zakladu in naslednjdan je res našel na gredih melon dva starja španskega novca. Nekaj tednov pozneje je izoral lepo izdelan ročnik stare španske skrinje, kar mu je zogel oživelo upanje na najdbo zaklada. Nato so sledili meseci trdtega dela in nič posebnih izgledov za dober pridelek. Končno je Chewning izgubil vero v zaklad in je obžaloval, da je vzel v najem zanemarjeno farmo, iz katere ni mogel pridržati vsaj odsvetovali, ker je bila zelo zanemarjena. Ubil je se z delom in način, toda pridekli so bili bolj revni.

Nekaj noč se je moč ponovno sanjalo o zakopanem zakladu in naslednjdan je res našel na gredih melon dva starja španskega novca. Nekaj tednov pozneje je izoral lepo izdelan ročnik stare španske skrinje, kar mu je zogel oživelo upanje na najdbo zaklada. Nato so sledili meseci trdtega dela in nič posebnih izgledov za dober pridelek. Končno je Chewning izgubil vero v zaklad in je obžaloval, da je vzel v najem zanemarjeno farmo, iz katere ni mogel pridržati vsaj odsvetovali, ker je bila zelo zanemarjena. Ubil je se z delom in način, toda pridekli so bili bolj revni.

Nekaj noč se je moč ponovno sanjalo o zakopanem zakladu in naslednjdan je res našel na gredih melon dva starja španskega novca. Nekaj tednov pozneje je izoral lepo izdelan ročnik stare španske skrinje, kar mu je zogel oživelo upanje na najdbo zaklada. Nato so sledili meseci trdtega dela in nič posebnih izgledov za dober pridelek. Končno je Chewning izgubil vero v zaklad in je obžaloval, da je vzel v najem zanemarjeno farmo, iz katere ni mogel pridržati vsaj odsvetovali, ker je bila zelo zanemarjena. Ubil je se z delom in način, toda pridekli so bili bolj revni.

Nekaj noč se je moč ponovno sanjalo o zakopanem zakladu in naslednjdan je res našel na gredih melon dva starja španskega novca. Nekaj tednov pozneje je izoral lepo izdelan ročnik stare španske skrinje, kar mu je zogel oživelo upanje na najdbo zaklada. Nato so sledili meseci trdtega dela in nič posebnih izgledov za dober pridelek. Končno je Chewning izgubil vero v zaklad in je obžaloval, da je vzel v najem zanemarjeno farmo, iz katere ni mogel pridržati vsaj odsvetovali, ker je bila zelo zanemarjena. Ubil je se z delom in način, toda pridekli so bili bolj revni.

Nekaj noč se je moč ponovno sanjalo o zakopanem zakladu in naslednjdan je res našel na gredih melon dva starja španskega novca. Nekaj tednov pozneje je izoral lepo izdelan ročnik stare španske skrinje, kar mu je zogel oživelo upanje na najdbo zaklada. Nato so sledili meseci trdtega dela in nič posebnih izgledov za dober pridelek. Končno je Chewning izgubil vero v zaklad in je obžaloval, da je vzel v najem zanemarjeno farmo, iz katere ni mogel pridržati vsaj odsvetovali, ker je bila zelo zanemarjena. Ubil je se z delom in način, toda pridekli so bili bolj revni.

Nekaj noč se je moč ponovno sanjalo o zakopanem zakladu in naslednjdan je res našel na gredih melon dva starja španskega novca. Nekaj tednov pozneje je izoral lepo izdelan ročnik stare španske skrinje, kar mu je zogel oživelo upanje na najdbo zaklada. Nato so sledili meseci trdtega dela in nič posebnih izgledov za dober pridelek. Končno je Chewning izgubil vero v zaklad in je obžaloval, da je vzel v najem zanemarjeno farmo, iz katere ni mogel pridržati vsaj odsvetovali, ker je bila zelo zanemarjena. Ubil je se z delom in način, toda pridekli so bili bolj revni.

"Nova Doba"

GLASILO JUGOSLOVANSKE KATOLIŠKE JEDNOTE

Lastnina Jugoslovenske Katoliške Jednote.

IZHADA VSAKO SREDO

Cene oglasov po dogovoru.

Naročnina za člane 72c letno; za nečlane \$1.50, za inozemstvo \$2.

OFFICIAL ORGAN
of the
SOUTH SLAVONIC CATHOLIC UNION, Inc., Ely, Minn.

Owned and Published by the South Slavonic Catholic Union, Inc.

ISSUED EVERY WEDNESDAY

Subscription for members \$0.72 per year; non-members \$1.50

Advertising rates on agreement

Naslov za vse, kar se tiče lista:

NOVA DOBA, 6117 St. Clair Ave. Cleveland, O.

VOL. VI. NO. 16

83

Praznik vstajenja.

Narava naših krajev obhaja v tem času najlepši praznik leta, praznik vstajenja in oživljena. Dolge mrzle mesece spalo je poprej na drevju in grmovju, dremale so v zemlji nežne rastlinske kali in drobna semena. Celo solnce, ki se je pokazalo le za malo časa na dan, gledalo nas je nekako zaspano. Narava je bila sicer živa, kakor vedno, le speča je bila in otrpla.

To seveda ni moglo trajati večno, kajti, kar spi, se mora prebuditi, če je le živo. Polagoma so se začeli kazati znaki prebujenja. Solnce se nam je polagoma približevalo in vsaki dan se je pomudilo nekoliko dalje časa med nami. Kali v zemlji so se vzdramile, drevesni skovi so se zganili — "in vstalo je kot zvok fanfar in vzplalo je kot silen žar od vsepovsod," kakor je zapisal naš pesnik Župančič. Přimjejala se je pomlad, vsa ovita s solnčnim sijem in brezmejnim optimizmom — narava je proklamirala veličastni praznik vstajenja in oživljena.

Skoro vsi narodi imajo določen kakšen dan ali tudi večni, da proslavijo praznik pomlad. To praznovanje je na rodnega, verskega ali pa mešanega značaja. Tisti pa, ki ne obhajajo praznika pomlad in vstajenja oficijelno, ga vsaj čutijo in se ga veselijo zasebno in na tistem. Vsi smo otroci narave in nam ne more biti vseeno, če nas naša mati tepe z ledeno burjo ali nas boža z žametno mehkimi vetrči, če nas obispilje s snežinkami ali s cvetjem.

Nikomur se ni treba sramovati občutkov veselja in optimizma, ki ga objamejo ob prihodu pomlad. Človek še danovo ni mrtev in mrzel stroj, ampak čuteče bitje, ki je hote ali nehote dovezeno za blagodejne vplive oživljene narave.

Ta žive ljudi ni počivanje in mrtvilo, ampak delo in gibanje. Karkoli nas pozivi in vzdigne, kar nam vdhne zupanje in našo moč in vero v zmago vsega lepega in dobrega, je za nas najboljša življenska tonika. Za ves napredok in vse udobnosti se ima današnja družba zahvaliti tistim, ki so bili živi, čuječi, ki so znali in hoteli izrabiti svoje talente, svoje duševne in telesne zmožnosti. Zaspansi, lenuhi in omahljivci niso k sreči in napredku človeštva prispevali nicesar.

Tudi J. S. K. Jednoto so postavili na noge in jo vzdrževali nad tri desetletja člani, ki so verovali v življene, v svojo moč in delo, katerim sta bila vzor pomladna aktivnost in optimizem. Nedvomno bodo te vrste člani skrbeli za to, da se mladostni razvoj in rast naše organizacije tudi za v bodoče ohrani in pospeši. Tem članom naj torej v prvi vrsti veljajo urednikove čestitke k prazniku vstajenja in pomlad!

Za vsakega izmed nas je število pomlad, katero nam nakloni usoda, omejeno. Iz tega vzroka je neodpustljivo, če ne izrabimo njenih čarov, kolikor nam prilike dopuščajo.

***

Dovolj smo pogrešali svežemu zraku in življenu polnih solnčnih žarkov tekem dolgih zimskih mesecev. Odškodujmo se zdaj za to!

***

Odprimo svežemu zraku in solnčnemu siju naša stanovanja, kajti s tem jih najbolj razkužimo; kamor pride solnce, odtam beži bolezni in gniloba.

***

Gibljimo se v svežem zraku kar največ mogoče; ako ne moremo v park ali na deželo, tudi nekaj blokov hoje v mestu precej zalede. Kopajmo se v solnčnih žarkih, kajti boljše kopeli nima svet.

***

Ako se nečemo poslužiti čarov in zdravilnih tonik, kateri nam nudi pomlad, nismo vredni, da smo jo dočakali.

—

POZDRAV MLADI VESNI

(A. J. Terbovec.)

Ti edina večno zvesta
prišla verno si med nas,
nam prinesla kot nevesta
sreče spiev in cvetja kras.

Pred teboj kipi življene,
vse okoli vriska svet,
in povsod zvoni vstajenje,
kamor pade tvoj pogled.

Saj spet siplje svoje čare,
spet osrečila si svet:
v tebi, Vesna, ni prevare,
ti najlepša vseh deklet!

Vozíš se na solnčnih žarkih,
vriskaš v glasnom petju ptic,
izprehaš se po parkih,
dihaš sladki vonj cvetlic.

Kdo v skrbih bi dušo gubil,
ko zvoni vstajenja čas,
kdo te, deva, ne bi ljubil,
ko privriskaš spet med nas?

Pa sva se z novo znankom
začela pogovarjati o slabih potih,
o vremenu itd. V nadaljnem
pogovoru sem zvedel, da moja
nova indijanska znanka pohaja
višje šole v Phoenixu, ker mena
da hoče postati učiteljica. Zdaj
da ima velikonočne počitnice in
je na poti k svojim staršem,
ki žive na indijanski rezervacijski
v bližini mesteca, kamor smo
bili vsi potniki namenjeni.

JAZ PA TI PA ŽIDANA MARELA...

(A. J. TERBOVEC)

Ne čudite se in ne majajte z dospela na cilj in se ustavila glavo, če: tak naslov! Nisem si ga kar na celem izmisli. V neki razigrani družbi sem slišal popevko: "Jaz pa ti, pa židana marela, jaz pa ti, oba sva obnorela . ." Dopadla se mi je, pa sem jo adoptiral. Če sem prav podučen, bila je še v novejšem času importirana iz Jugoslavije. Popevka ni dolga niti globoka niti posebno duhovita, drugače pa ima vse sposobnosti, da se vdomači v Ameriki. Saj tudi tukaj ne manjka židanih marel in zaljubljenih parčkov — naj jih čuvajo!

Da se mi je gori navedena popevka takoj prvi hip tako priljubila, je bil vzrok nedvomno to, ker me je spomnila tragične dogodbine, ki sem jo doživel pred leti na našem jugozapadu, kjer je baš židana marela napravila nenadan konec iepi romanci, predno se je mogla razvezeti.

Stopil sem v saloon in si načrnil kozarček najboljšega brandyja. Sodil sem pač, da bo brandy, ki po arizonski tradiciji neutralizira celo kačji strup, ublažil tudi posledice vročega pogleda indijanske krasotice.

Moje domnevanje je bilo pravilno, toda treba je bilo treh kozarčkov. Polagoma sta se oddaljili in tudi drugi sopotniki so se razpršili, samo jaz sem se še nekako nedoločno sukal pred saloomom. Konci bloka se je indijanska cvetka še za hip ozrla in vzdignila svoj rdeči svileni solnčnik, kakor v pozdrav.

Stopil sem v saloon in si načrnil kozarček najboljšega brandyja. Sodil sem pač, da bo brandy, ki po arizonski tradiciji neutralizira celo kačji strup, ublažil tudi posledice vročega pogleda indijanske krasotice.

Kmalu po pozdravu in nekaterih brezpomembnih vprašanjih in odgovorih sem že sedel v pesku v senci rdečega solnčnika, kajti solnce, ki se je odpravljalo proti Pacifiku, je še vedno močno pripekalo.

Sledili so razgovori, ki lahko pomenijo mnogo ali pa nič, pa so kljub temu neizreceno prijetni. Deklica mi je povedala marsikaj o življenu v šoli, kakor tudi o življenu v indijanskem rezervaciji. Jaz sem pripovedoval o svojih potovanjih, o velikih mestih vzhoda, o pacificijskih obali itd. Peščeni griči so žareli kot samo zlato v žarkih južnega solnca, nad njimi pa je pot prelesta puščavska mavrica plesala in tretpetala gorkota v vilinskem plesu. Ves ta južni čar pa se je tisočkrat pomnožen izražal v zagonetnih, vendar tako opojno sladkih očeh te čudovite hčerke puščave.

V saloouu, ki je bil tiste časa, posebno v manjših naselbih, nekak informacijski biro, sem zvedel za bivališča maloštevilnih tamkajšnjih Slovencev, ki so se zvenili, kajti solnce, ki se je odpravljalo proti Pacifiku, je še vedno močno pripekalo.

Premerom po stezah rumenega peska in lepih spominov. Vse je bilo kot prejšnje leto, le rdečega solnčnika in prelestenega kaktusovega cveta z mamljivo sladkimi očmi ni bilo. Isti griči so žareli v solnčnem siju, isti canyoni so se vlekli med njimi, ista velika, bodeča agava je rastla na starem mestu. Tudi osli, ki so po hajkovali med redkim grmičjem, so bili najbrži isti; vsaj za enega vem, da je bil . . .

Nikoli več nisem videl čarobnih oči Jasne Mavrice. Mnogočrati pa so me obiskovali v velikonočnih sanjah, dokler nisem

rumeni, rožnati ali škrlatno rdeči cveti čudovite brilance in nežnosti. Nekateri kaktusi dosegajo visokost pritlikavih dreves čudne oblike, drugi se, skrčeni v najrazličnejše figure, plazijo po puščavskih tleh. Tudi neke vrste puščavski mak razkazuje vsako pomlad svoje nežno belo cvetje, toda tudi listje te rastline je bodeče, kot skoraj vseh rastlin, ki se borijo za trdo eksistenco v puščavi.

Pozno popoldne je bilo, ko sem brusil čevlj po rumenem pesku griča, ki je bil najbljžje indijanske rezervacije. Za ogromno agavo sem zagledal nekaj, kar je sličilo velikemu, škrlatno rdečemu kaktusovemu cvetu. Ko pridevam bližje, vidim, da je ta namišljeni kaktusov cvet razpet židan solnčnik, v senci katerega je sedela moja indijanska znanka prejšnega dne. Ne vem, kateri izmed načinov je bil bolj iznenaden, vem pa, da je bilo to nenadno srečanje obema prijetno in dobrodošlo.

Kmalu po pozdravu in nekaterih brezpomembnih vprašanjih in odgovorih sem že sedel v pesku v senci rdečega solnčnika, kajti solnce, ki se je odpravljalo proti Pacifiku, je še vedno močno pripekalo.

Sledili so razgovori, ki lahko pomenijo mnogo ali pa nič, pa so kljub temu neizreceno prijetni. Deklica mi je povedala marsikaj o življenu v indijanskem rezervaciji. Jaz sem pripovedoval o svojih potovanjih, o velikih mestih vzhoda, o pacificijskih obali itd. Peščeni griči so žareli kot samo zlato v žarkih južnega solnca, nad njimi pa je pot prelesta puščavska mavrica plesala in tretpetala gorkota v vilinskem plesu. Ves ta južni čar pa se je tisočkrat pomnožen izražal v zagonetnih, vendar tako opojno sladkih očeh te čudovite hčerke puščave.

Vprašal sem jo za njeno ime in izvedel sem, da se imenuje Yimeyam Ooyou. Ko sem hotel vedeti, kaj pomeni to v angleščini, se je samo poredne nasmejala. Njen zagoreli obraz se je smejal, njene ustnice so se smejale, njene prelestne oči so se smejale in z njimi se je smejal vsa puščavska ponkrajina. Nisem se mogel premagati, da bi ji ne bil povedal, da tako bajno lepih oči še niso videli v vsej tej širni deželi, da njih čar prekositi samo nebesko mavrico, ki se rodi iz poljubnega zlatih solnčnih žarkov in biserne rose. Njena zagorela polta je začarala v živi rdečici, in kot škrlatni cvet kaktusa se zaregle in se zakrožile njene ustnice, kot da izvajajo in vabi jo poljub . . .

In že sem iztegnil roko, kot drevno mladičko v maj, kakor je dejal naš pesnik, toda v tistem hipu se je za nama začul hreščec glas, odločna roka nevidne usode je zgrabila in zaprla svinjeni šotori indijanske rezervacije. Ob reki se je vila bujna zelenjava, nekak informacijski biro, kajti solnce, ki se roditi iz poljubnega zlatih solnčnih žarkov in biserne rose. Njena zagorela polta je začarala v živi rdečici, in kot škrlatni cvet kaktusa se zaregle in se zakrožile njene ustnice, kot da izvajajo in vabi jo poljub . . .

"In že sem iztegnil roko, kot drevno mladičko v maj, kakor je dejal naš pesnik, toda v tistem hipu se je za nama začul hreščec glas, odločna roka nevidne usode je zgrabila in zaprla svinjeni šotori indijanske rezervacije. Ob reki se je vila bujna zelenjava, nekak informacijski biro, kajti solnce, ki se roditi iz poljubnega zlatih solnčnih žarkov in biserne rose. Njena zagorela polta je začarala v živi rdečici, in kot škrlatni cvet kaktusa se zaregle in se zakrožile njene ustnice, kot da izvajajo in vabi jo poljub . . .

"In že sem iztegnil roko, kot drevno mladičko v maj, kakor je dejal naš pesnik, toda v tistem hipu se je za nama začul hreščec glas, odločna roka nevidne usode je zgrabila in zaprla svinjeni šotori indijanske rezervacije. Ob reki se je vila bujna zelenjava, nekak informacijski biro, kajti solnce, ki se roditi iz poljubnega zlatih solnčnih žarkov in biserne rose. Njena zagorela polta je začarala v živi rdečici, in kot škrlatni cvet kaktusa se zaregle in se zakrožile njene ustnice, kot da izvajajo in vabi jo poljub . . .

"In že sem iztegnil roko, kot drevno mladičko v maj, kakor je dejal naš pesnik, toda v tistem hipu se je za nama začul hreščec glas, odločna roka nevidne usode je zgrabila in zaprla svinjeni šotori indijanske rezervacije. Ob reki se je vila bujna zelenjava, nekak informacijski biro, kajti solnce, ki se roditi iz poljubnega zlatih solnčnih žarkov in biserne rose. Njena zagorela polta je začarala v živi rdečici, in kot škrlatni cvet kaktusa se zaregle in se zakrožile njene ustnice, kot da izvajajo in vabi jo poljub . . .

"In že sem iztegnil roko, kot drevno mladičko v maj, kakor je dejal naš pesnik, toda v tistem hipu se je za nama začul hreščec glas, odločna roka nevidne usode je zgrabila in zaprla svinjeni šotori indijanske rezervacije. Ob reki se je vila bujna zelenjava, nekak informacijski biro, kajti solnce, ki se roditi iz poljubnega zlatih solnčnih žarkov in biserne rose. Njena zagorela polta je začarala v živi rdečici, in kot škrlatni cvet kaktusa se zaregle in se zakrožile njene ustnice, kot da izvajajo in vabi jo poljub . . .

Jugoslovanska

Ustanovljena 1. 1898

Kat. Jednota

Inkorporirana 1. 1901

GLAVNI URAD V ELY, MINN.

Glavni odborniki:

Predsednik: ANTON ZBASNIK, 5400 Butler St., Pittsburgh, Pa.
Podpredsednik: PAUL BARTEL, 901 Adams St., Waukegan, Ill.
Tajnik: JOSEPH PISHLER, Ely, Minnesota.
Biagajnik: LOUIS CHAMPA, 416 East Camp St., Ely, Minn.

Vrhovni zdravnik:

DR. F. J. ARCH, 618 Chestnut St. N. S. Pittsburgh, Pa.

NEW ERA SUPPLEMENT

Edited by Louis M. Kolar.

Current Thought.

EASTER IS WITH US

Easter will be celebrated next Sunday with the usual glory. The majority of people will be dressed in the new spring clothes, and if weather permits they will take part in the annual Easter Parade. Young men wearing light colored suits and topcoats will be seen walking down the avenue. Girls with attractive dress outfits will be the source of great admiration.

The spirit of Easter will be present in the air, and the majority of people will have a cheerful countenance to express their inner feelings. That indescribable feeling that one is conscious of is hard to explain. And why not? Spring is here. The passing of winter is no cause for sorrow, especially when one thinks of the extreme cold days experienced in the past winter. It is like taking the cloak of gloom away and in its place a lighter feeling, intermingled with a strange sort of happiness, is experienced.

At this time of the year the majority of us mortals look forward with greater anticipation of success in whatever enterprises we are engaged. We make plans for the future, and the stock of our past activities.

Easter should also serve as a time for S. S. C. U. members to look forward with accomplishing many successes in the interest of their lodge and the S. S. C. U. And that of securing new members should be the uppermost idea in our minds. For inducing our friends to join we are assuming a friendly attitude. We, ourselves, are vitally interested in their future. We, ourselves, are happy in knowing that we belong to a fraternal organization and helps us in the hour of need. But we also wish to have our friends protected in the same manner.

Let us all smile and be happy. Spring, offering us many opportunities, is here; summer will soon follow and with it the fulfillment of the many of our desires so strongly wished for during the winter months. Continue to wear that indelible smile, for with it comes happiness.

NATIONALITY GARDEN

HI, HO, EVERYBODY

Now we're going to read about our new English-conducted lodge, the National Stars, S. S. C. U. There is no question but that this lodge will be very active and a worthy addition to the S. S. C. U.

We had a meeting Thursday, April 4, at which the officers for the coming year were elected. A large crowd was on hand to give our lodge a flying start.

A number of people have asked me the reason for organizing the National Stars. So I am answering this question by saying that both the younger and the older generation will benefit by it. The gap between the children and the parents is too large to cover with just one lodge; it is necessary to have a group organized in the interest of the younger generation alone.

The younger generation will eventually carry on the bulk of the work so firmly established by their parents. And, of course, it is best that the younger element be given an opportunity to solve their own problems.

NEW CARS

Sixty-five per cent of the motor cars made in 1929, if we exclude those for export, were sold to replace older machines. There were 4,358,748 new cars made, but registration increased only 1,359,881. As 582,147 machines were exported, a total of 3,776,601 new cars were put in operation and 2,416,720 old cars scrapped.

The number of new cars required to replace the wornout cars steadily increases. The momentary slowing down of the motor car industry doesn't yet mean the country has arrived at the saturation point.

No one loves an "I don't care individual."

larger family. Our mothers give while they live but the mother of the S. S. C. U. gives to ours after we leave her eternal protection. Her love is a gift divine.

Frank Jaklich (Lefty), George Washingtons, S.S.C.U.

PITTSBURGHER

Pittsburgh, Pa.—Welcome, Illini Stars; welcome, Cone-maugh (Indians) into the New Era Supplement. It is only faces like yours that help to put a smile on the smoke-be-grimed countenance of the Pittsburgher. It gives a cause for general whoopee to the other English-conducted lodges, and finally it helps to swell out the hearts of our senior brothers and sisters with pride and enthusiasm.

And what does our mother, the Union, think of it? Well, it gives her a chance to throw off the cloak of mourning and to start rouging up; for she's got a reason to feel quite modernistic. We're glad to hear that our neighbors, the Jefferson Collegians, are very much alive. It puts a little hope into the writer of this column, for he feels he can point out Elizabeth M. Retzel as a probable nominee for the publicity agent's chair of the lodge; thereby providing for himself a little sympathy and comfort, and perhaps entice a lot of criticism, too. I hope that you are elected, Elizabeth, then perhaps I can tune in on some truth about the thrashy way I conduct the Pittsburgher. Remember the old saying, "Spare the rod—spoil the child."

Anthony J. Flens of the Illini Stars is what I term an honest-to-goodness publicity man. He deserves to be elected as the weekly yarn man of the Illinis by merit of the beautiful way he put the spring fever into us, by making us feel almost certain that Babe Ruth is another has-been. It is evident that he is going to push a ball fever into the lodge, if it is all he does in this world. He no doubt anticipated that motto inserted on the bottom of Column 3, of last week's edition which says, "It is far nobler to attempt and fail than to fail without attempting."

And who is the "pep it up" Ella Pristov? She is a member of the prodigal lodge which we so ardently embraced a few lines above. And evidently she is an organizer of the new lodge; whereby she deserves to be nominated as publicity agent of it. If you're elected, Ella, don't forget, razz the publicity man of the Pittsburgher and not the thrice honored lodge. For all we know Frances Turk may turn out to be the one to do the razzing. Remember, if you razz or compliment, it doesn't mean that I'm going to take it stoically. I'm a "tooth and nail" fighting man, inflamed with the spirit of the S. S. C. U.

Spring is here. Baseballs are seen flying everywhere. Gamins on the street are poking out parlor windows and big boys are smashing fence boards. We're all enthused; the fire that gripped the bum-legged Hanus Wagner, the fleet-footed Ty Cobb, and the sure-ball Mathewson grips us also. Oh, for a lunge and connection! Oh, for a soft feeling on the bat! Oh, for a home run! Oh, for everything that makes baseball what it is in the mind of American youth! And, oh, oh, oh! for a S. S. C. U. baseball league!

The next issue of the Pittsburgher will be baseball, and nothing else.

F. J. Sumic, Publicity Agent, No. 196, S. S. C. U.

Apologies for your lodge's inactivity does not pardon you for such negligence. Andy has plenty

BRIEFS

A GREAT PROBLEM

In 1928 about 288 persons out of every 100,000 in this country died from heart disease, as compared with 106 from kidney disease, 105 from cancer and 100 from pneumonia. These are the four most prominent causes of death. The increasing incidence of heart disease has been insidious. During the last ten years the population of the country has increased about one-third, but the deaths in which weakness of the heart was a contributing factor increased about 81 percent.

One of the saddest aspects of this problem is the fact that heart disease attacks children particularly. Seventy-five percent of all cases developed in children under 10 years of age. It is now generally believed that the chief factor in the development of damage to the heart is infection by an organism not certainly known, which seems to enter the body through bad teeth and tonsils. Complete removal of the tonsils when they are infected may aid in preventing heart disease, but the germs may also enter by way of infected sinuses, or indeed, by infection anywhere in the body. The infectious diseases of early life, such as scarlet fever, diphtheria, rheumatic inflammation of the joints and sore throats are usually to be found in the records of all children with heart disease. Heart disease also comes very frequently among children living in damp, gloomy houses, with poor living conditions, generally.

According to the arresting officer, a young University of Chicago student engaged in some long-distance kissing. The young man was fined \$15 and costs, running the expense of the osculation to something more than \$4 a block.

Cleveland, O., is 81 per cent wet, according to the vote obtained from Literary Digest's canvass of the city. 47 per cent. of the votes indicated a repeal of the prohibition act, while 34 per cent. were in favor of modification. Only 19 per cent. favored enforcement.

COMRADES HOLD DANCE

Comrades to Have Baseball Team

Waukegan Comrades Lodge, No. 193, S. S. C. U., is going to hold a dance on April 26, the proceeds of which are to be used for the benefit of the lodge. All are cordially invited to attend, as a splendid time is assured to all guests.

Members of Comrades have been attending meetings regularly and are doing all within their power to make their lodge a grand success. A strong baseball team will be organized under the capable direction of Bro. John Petrovic, better known around here as the manager. In fact, this team has already practiced for the coming season's activities and will be in shape when the curtain rises.

It is hoped that other S. S. C. U. lodges will organize baseball teams in order to give the Comrades some competition. In that way the activities of the S. S. C. U. lodges would gain more prominence and all would benefit by it.

Larry Petrovic is one of the Comrades' star baseball players and in practice looked like a million-dollar find. Andy Skoff, one of the Comrade bowlers, broke all records by bowling 697 pins for a three-game series. Andy has plenty

of "English" on the ball, making it behave as he wishes.

I hope to see members of different cities intermingle this summer so that we may know each other better. I am wishing all of the S. S. C. U. members a happy Easter.

Joseph Chuck, No. 193, S. S. C. U.

SPORTING BITS

COMRADES, WE ARE PROUD OF YOU!

Group picture of the Comrades' "crack" bowling team, S. S. C. U., of Waukegan, Ill., appears on the next page. Here are some interesting facts about this team as compiled by John Petrovic, manager of the team:

Five of the six members on the team are under 21 years of age. Andy Skoff, anchor man, leads the team with 193.46 average. Larry Petrovic comes second with 181.13, Frank Petrovic hit the maples for 180.8, Frank Repp made 177.20, Joe Zorc 176.20 and Albert Korenin 175.1. The team averaged 904.36 pins per game for the entire season.

Some team and some scores! What would some of the managers of other S. S. C. U. bowling teams give to have this team? Their right arm or perhaps their left foot.

It is with great pride and admiration that the S. S. C. U. lodges look toward the accomplishments of the Comrades' bowling team. Considering the fact that five out of six players have yet to reach their 21st birthday makes one wonder what they will be like the next season, and the one following. Especially, when one considers the fact that their bowling will improve with their age.

Undoubtedly the Comrades Lodge bowling five is envied by all fraternal organizations, and will make other S. S. C. U. bowling quintets try harder in order to be able to compete with them. It is further hoped that S. S. C. U. lodges will profit by the example of our Comrades in establishing athletic teams.

Comrades Lodge has certainly set an example in sports. In last week's edition a group picture of the championship basketball team appeared. They also maintained indoor and league baseball teams. Which goes to show what a lodge can do when it sets its mind. Special individual credit goes to John Petrovic, manager of athletics and treasurer of Comrades Lodge.

ORGANIZE BASEBALL TEAM

RETURN MATCH

All members of St. Aloysius Society, No. 6, S. S. C. U., of Lorain, O., are requested to attend a meeting to be held next Sunday, April 20, in the Slovenian National Home.

A baseball team will be the chief topic of discussion at this meeting, and, in addition, plans for future activities will also be given serious consideration. All members that can play baseball should make it a special effort to be on hand, and prospective players, together with friends of members, are cordially invited to attend.

Now that we are organized, I am sure every member will be interested in promoting sports, which eventually will benefit our lodge and the S. S. C. U.

So don't forget the date—April 20. John Cerne Jr., Sec'y., No. 6, S. S. C. U.

SINGLES TOURNAMENT

A singles tournament was held Sunday, April 5, at the St. Clair-Eddy Alleys for bowlers belonging to the Inter-Lodge League of Cleveland, O. Twenty-eight bowlers participated, out of which ten received prizes.

S. Kromar took first place with 590, L. Petrovic came second with 574, J. Bokar was third with 565 and Kuhel was fourth with 562.

Collinwood Boosters came into their own by taking the next four prizes. Baraga made 559, J. Laurich 556 and M. Krall 539, all of whom shared in the prize money. Wohlgermuth of the Spartans took the eighth prize with a score of 531, and Peterlin, also of the Spartans, came ninth with 525. Drobic of the George Washingtons, S. S. C. U., just missed sharing in the prize money with one point.

All of the S. S. C. U. lodges participated: Betsy Ross, Collinwood Boosters and George Washingtons. Glavan, Jaklich and Kromar of the Washingtons bowled 403, 485 and 501, respectively, while Mandel of the Betsy Ross made 376.

Herr Lippe: Darling, I'd fly to the ends of the earth for you! Bored One: Well, it would make me just as happy if you'd start now and walk.

This leaves ..... 243 days
If you rest 8 hours a day, it equals to ..... 122 days

This leaves ..... 121 days
There are 52 Sundays 52 days

This leaves ..... 69 days
If you have half day Saturday, it equals to ..... 26 days

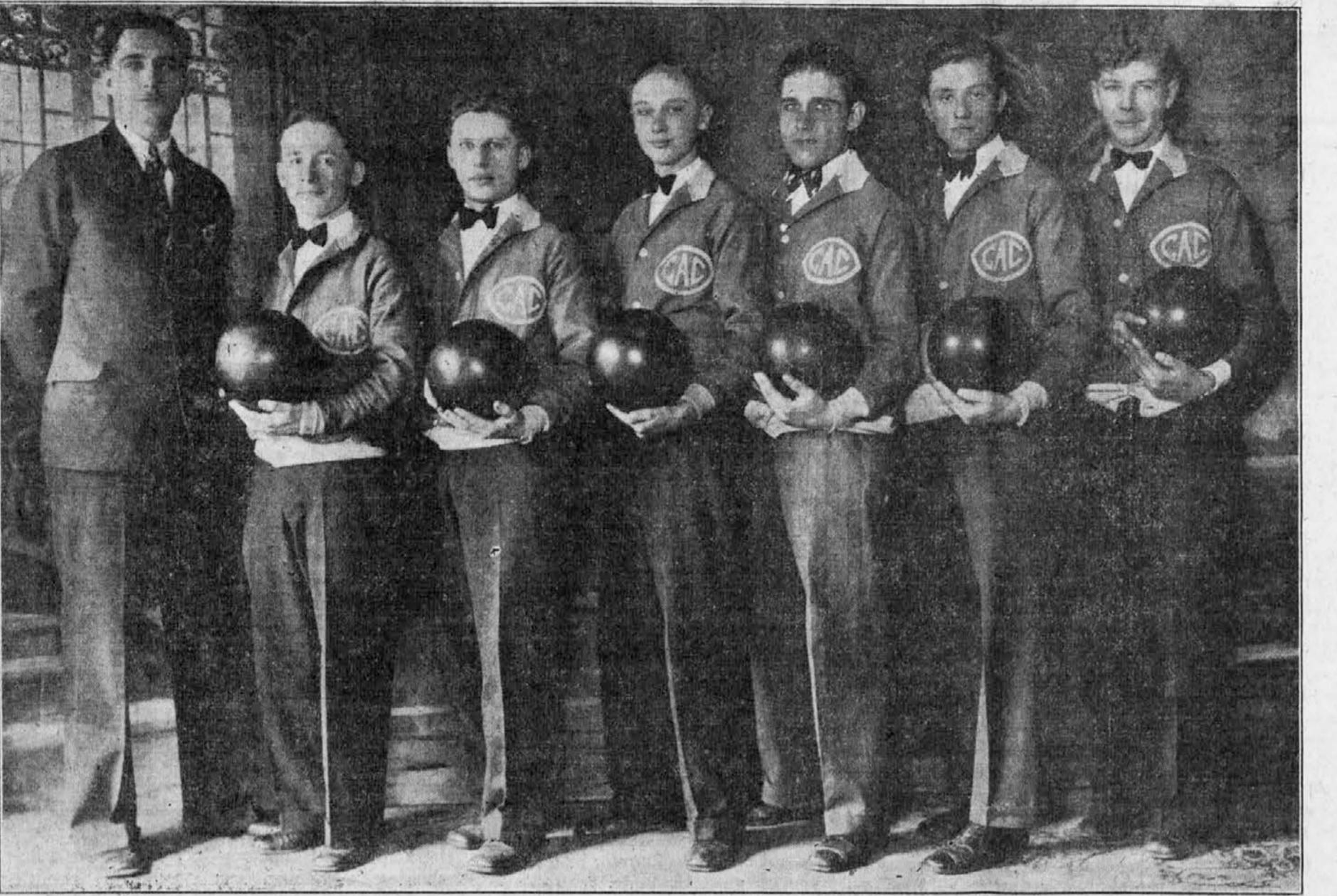
This leaves ..... 20 days
Two weeks' vacation.. 14 days

This leaves ..... 6 days
Six most important holidays: New Year Day, Memorial Day, July 4, Labor Day, Thanksgiving Day, Christmas ..... 6 days

So you don't work after all..... 00 days
F. J. Kress,
Pittsburgh, Pa.

O

S. S. C. U. COMRADES' "CRACK" BOWLING TEAM OF WAUKEGAN, ILL.

Much has been written in the New Era Supplement of the Waukegan Comrades Lodge, No. 103, bowling team, and no doubt many of the readers were anxious to see a picture of the crack team.

Left to right, as they appear in the picture: John "Carnera" Petrovic, manager; Joe "Zuk" Zorc, Andy "Speed" Skoff, Frank "Frosty" Petrovic, Frank "Heavy" Repp, Al "Smuks" Korenin, Lawrence "Larry" Petrovic.

The team has a remarkable average of 904.36 pins per

game for the entire season. Andy Skoff was high in the individual three-game series of 217, 235, 245, for a total of 697, and also was high for the individual single game with a score of 267. Comrades bowled 2941 for a high team three-game series, scores being 987, 1017, 940, and made 1017, 1009 and 994 in high team single games.

John Petrovic,
Manager and Treasurer,
Comrades, No. 193, S. S. C. U.

TOURING TO THE PACIFIC COAST (By Joseph Mantel)

(Continued)

EDITOR'S NOTE: Joseph Mantel, Matt Rom, Leo Kuhar and Adolph Schroeder have been touring the Southwestern States to the Pacific Coast. At present they are in Los Angeles, California. Their starting point was Ely, Minn.

The city of El Central is situated in the center of the Imperial Valley. This town has a population of about 10,000 and grows barley, wheat and cotton. We are now pulling out of this valley and are passing a winding road thru the Sierra Mountains. It took us over an hour to get to the top. Words cannot describe the beauty depicted by these mountains. A string of cars going both ways is seen along this road. The top of this mountain is 4,000 feet above sea level.

We now enter the city of Bastonia. Grapes, oranges and lemons are grown here. We see ahead of us nothing but fruit and flowers of all description. Trees bearing the fruit are seen along the sidewalks. The city of San Diego is seen in the distance. On the left we see the Pacific Ocean, and further to the left the old Mexican mountains about 15 miles from the border. The streets, in San Diego are very wide and extremely clean. This city is farther south along the Pacific Ocean than any other city in the United States. It has an aviation and a naval base. The payroll of the navy amounts to \$1,000,000 annually. San Diego is noted for its honey industry, exporting about one million pounds of honey every year.

In 1875 there was hardly anything stirring in San Diego. Father Horton owned a large tract of land, but being unable to improve it, auctioned sections of his land at \$100 and \$150 per lot. Thus the city began to grow. Later he made a present to the city of a large tract of land. This was made into a zoo and opened to the

public in 1914. The zoo was built up from contributions given by the citizens.

San Diego is the home of 69 warships, and some of the largest steamships in the world arrive here. While walking along the shores of Pacific Ocean our attention was called to a special railroad car, which was used to transport a whale 52 feet long. The weight of the whale was 60 tons and was speared 55 miles off the Island of San Clemente in the Pacific Ocean.

While sojourning in San Diego we crossed the border into the city of Tia Juana, Mexico. This city is only 16 miles from San Diego. Traffic is immense between these two cities along the road, and no parking place was available.

Mexicans give all the preference to the outsiders in order to obtain money from them. The saloons were wide open. And, mind you, this was on a Sunday.

On Feb. 24 we left San Diego on our way to Los Angeles, about 130 miles separating the two cities. We follow a road along the coast and sometimes come as close as 10 feet from the waves. In the past few years building and paving improvements were made along this stretch. Lots are advertised at \$1,250 and up, and rumor has it that no vacant lots will be available in the near future.

We drive through the city of Santa Ana, the mid-point between San Diego and Los Angeles. Thousands of acres of walnut, orange and lemon trees are seen. Treasurer Mantel stops and picks an orange from one of these trees as a souvenir. We stopped at an orange stand to buy a few oranges, and asked the proprietor whether oranges were not picked off the trees by tourists. He told us that a fine of \$10 for each orange was imposed on anyone caught stealing them; he also informed us that only growers know just when to pick the fruit and that a novice would pick oranges that needed ripening.

We arrive in Los Angeles, a

TIRED OUT!

It happens sometimes even in the best regulated lives and like poor tired Tim you find yourself sometimes even too tired to sleep. But as sleep is essential, it is advisable to know of a few ways of wooing the elusive goddess.

Mental stress or excitement of any kind makes it almost impossible to compose the mind for sleep. So it is that the person who has been working very hard finds it well-nigh impossible to detach the mind from matters with which it has been recently occupied.

It is doubtful, therefore, whether it is advisable to go straight to bed at an unusually early hour when one is tired out. For sleep is unlikely to come at once and exasperation is inevitable; especially if time be precious and you start thinking what a waste of time it was to come to bed early.

It is best to rest out of bed by relaxing the body, such as reading the paper quietly with a cushion at one's back and a chair for one's feet. A warm bath is excellent to take just before retiring, but the water must not be too hot. A lukewarm bath is to be preferred.

Frank Jaklich (Lefty), George Washington, S. S. C. U.

city with 1,300,000 population. A large white building with a high tower was noticed, and upon closer inspection was found to be the city hall. We then engaged rooms at a hotel.

In the city hall we met Mr. Frank A. Bowman, mining engineer, and Emet Dullea, principal engineer, of Gilbert, Minn. Both are working in the Engineering Department in this city hall. Mr. Bowman escorted us through the entire building. We learned that it was built in 1928 at a cost of \$5,542,976. It is a 32-story building and has 12,028,774 cubic feet of space. The tower is 460 feet above Main Street. Forty-six different types of marble were imported from Europe and some received from the marble quarries of United States; all were

A FAULTY MEMORY

I returned to my room after having spent the week-end at home. I wished to study my English after I had gotten everything in order, but found that my textbook was gone.

Even though I realized that my friends often came into my room during my absence, yet it never occurred to me that one would care to take my English book.

I had a grudge against "Dutch," and for that reason I entertained a feeling that she was the guilty one. I ran into her room and told her to return my book, adding, that she had no right to take it without asking my permission. "Dutch" replied by telling me that she didn't know what I was talking about. She did have an English book, an exact duplicate, but explained to my satisfaction that it was her own.

I apologized to her as best I could under the conditions, then went away feeling like a fool.

I tried to study my French, but I couldn't get my mind set on it. Soon someone knocked at the door and Marie entered, holding my English book in her hand. I took it out of her hand and said: "The next time you want anything from me, ask for it first."

Then Marie gasped and said: "Why, Vida, you loaned it to me Friday, don't you remember?"

I knew, then, that this was the last time I would ever accuse anyone of stealing before I made a thorough investigation.

Vida A. Kumse, No. 106, S. S. C. U.

(Miss V. Kumse is attending Kent State Normal College at Kent, O.)

Join the S. S. C. U. lodges.

used in the decoration of the main hallways and rooms.

The city of Los Angeles has the second largest harbor in the United States, including the San Pedro and Willmington harbors.

(To Be Continued)

Idleness never fails to demoralize the body, mind and conscience.

MLADINSKI DOPISI

Contributions from our Junior Members.

I WISH I WAS A BIRD

I wish I was a bird,
I'd fly the world so gay;
And build my nest in the trees,
And enjoy the warm South breeze.

And with my love
I'd sit all day
Upon the downy boughs
That back and forth do sway.

And sing and fill the world
with joy
That would please any girl or boy;

And if it would begin to rain,
I'd search for worms, although
Sometimes in vain.

And then the North wind would blow,
And then would come the cold, white snow;

I'd fly homeward to the South,
And live among the orange blossoms
Until 'twas summer again in the North.

Mary Dagarin,
No. 41, S. S. C. U.

TRYING TO SUCCEED

I had been lying for some time under a large tree in the orchard, when I happened to raise my eyes and saw a door underneath one of the large limbs open, and a little man no taller than the first joint of my little finger step out.

The little man called me in, but I was too big to fit in the tiny door, so he made me into an elf. It was fun to be an elf.

We and three other elves walked for some time and then came to a big castle. We walked right in and, oh! what a beautiful place! In a big chair there was seated a queen, Miss Health. On another chair was an old woman.

"Which do you prefer?" was asked of me.

"Miss Health is my choice," I answered.

"Very well, you will have to eat a hot cereal every morning, get lots of sleep and exercise, then you may take the crown from Miss Health," said the little man. "I mean if you do better than she did."

"How did you know I don't like hot cereals?" was my question.

"Elfs know everything and about every one who will not eat cereals," replied Bud, the elf.

"I will try very hard and do my best," was my answer.

"I will come back soon and see if you are fit to take the great honor of 'Miss Health.'"

We were out of the castle now walking again. The little man let me go and I was soon a normal person.

I told no one of my experience because I promised I wouldn't. I am trying very hard now to get the honor of Miss Health because the little man may come for me this summer when I am lying in the orchard.

Johanna I. Kumse,
No. 6, S. S. C. U.

MY MISTAKE

The sun rose behind the large hills and shone on the dewdrops that were clinging to the grass. They sparkled like diamonds in the morning sun. They were so beautiful that I kept a steady eye on them. At last they vanished.

"The Fairies must have taken them away," I said to myself, for I still believed in fairies, elves and goblins.

"Annie, Annie!" my mother called. "I want you to go to the grocery store. Order a dozen of eggs and a quart of vinegar."

I liked to go to the store because the grocer was short and fat and had a round little belly and every time he laughed it shook like a bowl full of jelly. He also had merry twinkling eyes that were black as a berry. He had black hair to match his eyes and rosy cheeks to match his lips. The main reason was that he always called me "Dot."

I slipped on my coat and hat and started on my way. As I walked I was repeating over and over again what I was to order. At last I opened the door and walked to the counter.

The grocer met me with a merry twinkle in his eye and said, "And what will Dot have this morning?"

"I want—er—I want a quart of—er—eggs and a—a dozen of vinegar," I replied.

The grocer burst into a roar of laughter and he shook all over until he had to hold his sides.

"How can I give you a quart of eggs and a dozen of vinegar?" he asked.

"I mean just the opposite," I said, feeling the color rising in my cheeks.

By this time tears filled my eyes and they were streaming down my hot cheeks.

The grocer placed his hand on my head and said, "Don't cry. Everybody makes mistakes in this world."

When he finished he placed a nice, big, rosy apple in my hand and said, "An apple a day, keeps the doctor away."

Annie Govednik,
No. 30, S. S. C. U.

NAŠ SEVER NEKDAJ IN SEDAJ

(Piše Matija Pogorelc.)

(Nadaljevanje)

Prvotni grobovi Indijancev so brez napisov, nekako položica pa jih je novejše dobe, ki so kameniti in opremljeni z različnimi napisimi. Nbral sem si liste teh imen. Na sedmih spomenikih je bilo ime Sayers, na mesecih imena kot Ward, Kal, gay-ze-goke, Holaday, Mickel, Moore, Little Star, Hanson,

Nedham, Pretich, Golsnaski, Prentice, Well, Smith, Loren, Lumee, Bigberd, Lussier, Eliot, Wymetigoheen, Odishwega, bawik, Gurimeon, Big Bird, Emerson, Dotoe, Brun, Beau, lien, Luger, Lucier, Barret, Journal, Anglis, Lideboer, Standing, Green, Cumid, Wegan, Wilmagcock, Poyhegeling, (Malo je manjkoval, da se nisem zadavil. Ako se kateri cenjenih čitateljev, naj ne krivimene, ampak Indijance, ki imajo taka imena, in prijatelja Pogorelca, ki jih zbirajo za svoj arhiv. Op. urednika.)

Ta imena sem zaznamoval na katoliškem misijonskem pokopališču, kjer je bilo od leta 1878 zakopanih nad 2,000 Indijancev. Na protestantskem pokopališču je zakopan tudi vojak 9. minneske kompanije, po imenu Alex Cheviller. Ne nekaterih grobovih sem našel napis Fairbanks, Knickerbocker, Campbell, Barden, English, Mason, Hart, Sitting Graves, Shabogeshig in Smith, ki je bila hčerka protestantskega misijonarja istega imena. Indijanci napravljajo radi čez grobove nekako leseno streho, ali pa vsaj naprosto belo plahto, da je od daleč videti, kot bi bila na grobu ka menita plošča.

Ker sem že pri opisu indijanskih grobov, naj omenim, da sem bil pozimi ob šestdesetih letih Lavtičarjev smrti v Red Lake na obisku Indijancev. Z menoj je bil misijonar Lampe, ki mi je tolmačil iz indijanskega jezika. Neka stara ženska, ki je bila ob času smrti Lavtičarja še mlada deklica, je pravedovala svoje spomine in tistega časa. Dotičenega dne je bil indijanski pogreb; umrla je bila neka stara Indijanka. Rakov je bila nekako starokraska, to je domačega dela, iz naših desk in črno pobaranega. Na raku so bile cvetlice izrezljane iz papirja raznih barv. Pred misijonsko hišo vedno stoji nosilci, zbita tudi nekako starokraski načinu. Ta nosilci stoje na štirih nogah, da rakev stoji na zvišenem prostoru. Osem Indijank je nosilo umrlo do cerkve in potem do groba. Indijanci zelo spostujejo svoje mrtve. Dasi je bili sredi hude zime, prišli so nekateri Indijanci po 30 milij daleč k pogrebu. Prišli so starčki in starke v črnih rutah. Le malo jih je imelo knjige in rokavice. Starci Indijanci večinoma ne znajo čitati. Kateri pa znajo pa z zanimanjem čitajo Baragojev knjige. Ko sem hotel od neke stare Indijanke kupiti nekako staro Baragojev knjigo v črnu je imelo knjige. Ko sem kupil nekaj drugači, prišla je Baragojeva knjiga. (Baragojev knjige so Slovinka, Besednjak, prestava Zgodb sv. Pisma in razni molitveniki v črnejšem jeziku. Teh imam sam par iztisov.)

Množica, ki je prišla do groba, je nekako zamaknjeno opozvala kako je misijonar metal prst na raken. Indijanke, ki so svoje nališpane. Večina so imela po levi roki ravnobarno krila in črno ručko. Jaz sem stal ob strani in opazoval pogreb prvič Američanov.

Indijanski grobovi se nahajajo v lepi naravi med cvetjem v zelenim drevjem. V okrogle Red Lake se nahajajo orjaške lripe, hrasti, borovci in smrek. Kjer morejo priti pujski v gozd, se zadovoljno pasejo po želodramu. Pravili so mi, da kjer krijejo prešice po vecini z ledom. Da dobi njih meso nekakšno klobilo, tudi veverice in deželne veverice, ki so imeli tako veliko želodramo, da so jih dobro dobiti. Večkrat sem imel takoj veverico za okusno vecerje. Včasih so prinesli Indijanci tudi meso mladih mušev, ki je imelo redno okusno. Te vrste indijanske vecerje ne bom nikoli pozabil.

(Dalje prihodnjie).

VSTAJENJE

(Ibis)

Ondan sem se spomnil te pri-gode in sem sklenil, da jo napi-šem tako verno in naivno, ka-kor se je bila zgoda. Poteka iz tistega davnega časa, ko smo bili zamaknjeni v Vstajenje — iz leta Gospodovega 1918. Ta-krat smo še bili otroci, ki ver-jamejo pravljčjam in legendam. Bili smo — oj groza! — sen-timentalni rodoljubi.

Pravim: davno je že! Kedaj so minila leta, da so med njimi cela razdobja? Kje so naši za-nosi in naša vera, kje je naša narodna pomlad?

Gospodovo leto 1918 je bilo. Kdo še veruje v vero tistih časov? Zdaj smo od glave do pe-te prosvitljeni in vse tisto je bi-lo baje bolezen, blodnje, zastare-li pojmi...

France Korenjak je imel pra-vi priimek.

Bil je korenina. Žlahtna korenina, vsa zraščena z našo gru-do.

Nikdar ne bo nikhe omenil te-ga brambroca slovenske severne meje, zakaj ni bil mož, ki bi se bil s posebnimi dejanji vpisal v tisto zlato narodno knjigo, v ka-teri se bleste "z neizbrisnimi čr-kami" imena naših prvakov. Bil je kmet, preprost kmet na na-rodnih m e j i in hkrati idealist. Čudno. Pravijo, da so narodni idealisti samo gospodje. France Korenjak ni bil gospod; ni niti māral biti. Včasi ga je bil nagovoril dohtar v trgu:

— Gospod Korenjak!

— Kakšen gospod, — se je od-rezal možato. — Korenjaki niso gospodje. Korenini najbolj pri-ja v dobrem gnuju.

In vendar je imel Korenjak tako dušo kakor naši najboljši gospodje. In še boljšo.

Zdaj je njegovo o b l i ē j e že splahnelo v peščeni prsti Slo-venskih goric. Pozabili so ga trš-ki gospodje, ali narodna duša je sigurno sprejela vase ves tisti sijjaj, ki mu je zableščal v očeh, vso tisto čilo odločnost, ki je da-la njegovemu panonskemu, glad-ko obritemu dobroščemu ob-razu možatost in zanos, kadar je udaril s pestjo po mizi in je rekel:

— Ne damo se!

Ej, pa se res ni dal. To vam je bila korenina! Dolga leta je bil sam v občini narodnjak. Lahko bi bil župan in še z marsikako častjo bi bili vladni gospodje povzdignili zvok imena Korenjak, če bi hotel biti manje tr-mast. Težko je bilo Sinkovič postati Sinkovitz, Tomažiču To-maschuetz. Ali Korenjak! Ka-ko lepo bi se slišalo v ponemče-nem trgu:

— Herr Korenjak, der ist un-ser.

In začeli so boj zoper to trdo slovensko korenino. Dolga, ne-znosno nadležna je bila malen-kostna, v krajevno brezpomembnost zakopana gverila, kakor jih je bilo mnogo ob naši narodni meje in onstranje, v dolgih za-rezah v slovensko zemljo, okoli vseh mest in trgov — boj med dvema narodoma, boj med pra-vim in nasilnim gospodarjem.

Financarji so ga preganjali, češ, da je žganjal brez dovo-ljenja, žandarji so ga žaljive vpraševali o nakradenem blagu v njegovi ugledni hiši, župan, ponižen kmet pred nemško go-sodo, mu je nagajal na sto na-činov; deževalje so globe, škri-pali skrotovičeni cesarski para-grafi, sosedje so se mu posmeho-vali in ga jezili, sam samcat je branil materinsko besedo med množico nevednih in nahujskanih. Vedno je zmagoval njegov pošten obraz, njegovo trdno slo-vensko ime, njegova pest, ki je udarila po mizi:

— Ne dajmo se!

In v letu štirinajstem so ga bili zaprli v graško ječo in so ga opļuviali. In trd, čedalje trši je bil boj za Slovenske gorice. Sin mu je padel v vojni, kmetija je lezla v dolgove, žena jeboleha la od togote, rekvizitorji so vti-kali nosove v najtemnejši kot Korenjakove hiše, vohaje kakor

policjski psi. Ali starina Ko-renjak ni popustil.

— Trma, zoprna kmečka tra-ma.

— Fanatik je. Pa ga bomo že kako pritisnili ob zid. — Ta-ko so govorili tisti, ki so se sme-jali.

Napol slovenski, napol ponem-čeni gospodje so prebirali Bart-schevo "Das deutsche Leid" in so se čudili, da ima osamela slo-venska korenina v tej hribovski občini bližu nemške meje toliko drznega odpora. In zakaj nje-govo obličje vzli vsem neprilikam žari in se smeje od vere in zanosa? Ali ta predstavitev prip-tenega ljudstva, ki opravlja nizka dela za večji sijjaj nemške urbanične kulture, sluti v svo-jem narodiču kakšno lepoto, ide-al, kljubovalno voljo?

Korenjak je v najtrših dneh čital slovenske liste in sloven-sko knjigo.

In redkokdaj je bil izpregovo-rič kakšno odkrito besedo s slo-venskim izobražencem.

Bodro je varoval svojo grudo. In vedno je slušil, da se veliki boj bije tudi za njo, za tiste ki-lometre in metre med nemškim ljudstvom in jadranskimi in bal-kanskimi Slovani. Da g r e za-usodo naroda, ki je dal Slove-nškim goricam pesem solzečih se-vinskih trt, legende o sv. Urbani in zdravo, iz g r u d e zraslo kmečko poštenost.

— Omamljajo nas, opijajo s špiritem in s ponarejeno, za-sprljeno slovensko besedo, ali streli nas ne morejo. Šibki smo, a žilavi. Vrbove veje.

Tako je mislil. In leta sedem-najstega je bil že nabral v občini osemnajst podpisov za de-klaracijo.

— Kar zapovja, Mirko, — je de-jał Korenjak, — pa ne žalostne in pobožne. Tisto dajva: "Kaj nam pa morejo..."

Sosedje so se spogledavali in so pravili, da se to ne spodobi za veliko noč. Nihče še ni pel ta ke ob vuzmenki.

— Kar zapovja, Mirko. Nik-dar ne bo več takih vuzmenek. Jugoslavija bo vstala. "Nič nam ne morejo, morejo, morejo..."

Baklje so vzplamtele in vuz-menke so zagorele z novimi, vi-sokimi plameni. Dihalo je po-smoli in po dimu. Zemlja je da-jala vlažen pomladni vonj, vonj zdravia in plodnosti.

— Kakšen bedast idealizem. Oj, še se bodo kesali Korenjaki.

Velika noč je prišla nališpana in košata kakor mlada sinaha. V Slovenskih goricah zažigajo na veliko soboto kresove, ki j i m pravijo vuzmenek in baklje.

Zvečer, ko odzvone zvonovi vsta-jenja in blagoslova, ko nad bri-di ugasne zarja, se stara zemlja

okrasi z nešteti ognji, ki go-ge na vrhovih in rebrih, zgoraj in sredi, križem kražem, ozna-njujoč radost ob zmagi solnca in luči nad demoni zime in teme.

Ta večer je bil očka Korenjak

kaj dobre volje: iz tretje župnije je bil prišel na obisk njegov nečak študent Mirko in je prine-

sel novih, presenetljivih vesti. In zvečer so z a ž g a l i dve vuz-menki in še smolnate baklje in so s sosedji poselili na trato pod vinogradom, ki je bila že meh-ka in svilena.

Plameli so ognji in po vseh bri-dih so bile posejane luči in na-gricki so mezikale zvezde. Sta-rina Korenjak in študent Mirko sta zrla daleč v nemško stran,

kjer je bilo malo ognjev, odko-der je zjala čedalje trša tem-

Stari sosedje so pušili slab to-bak, besedujejoč o vojni, o dragi-nji, o pomanjkanju.

Tedajci se je priplazila iz so-sednjene gozda senca in je bila vse večja; vsi so postali pozorni, češ, kdo božji prihaja po skriv-nih potih.

Očka Korenjak je stopil čo-veku naproti.

— Kdo pa si? — je vprašal v temo.

Neznanec je stopil bliže k og-nju in so videli, da je mož v vo-jaški obleki in da nosi culo na hrbitu.

— Ljudje božji, ali ste Sloven-ci? — je vprašal.

— Smo, — je odgovoril Ko-renjak.

— Kje je smer, ki drži na Hrvaško? — je vprašal.

Korenjak mu je pokazal pot.

In možje so ga jeli povpraševati, kako je pri vojakih in ke-daj bo konec vojne.

— Kako da se potika po bri-dih? — je vprašal Korenjak.

Mirka.

— Begun je, — je odvrnil štu-dent in je stopil za njim. Izgina-sta v temi in dolgo se ni bil

Mirko vrnil.

Ko se je spet pojavi,

— Že letošnjo pomlad bo mir,

— je rekel Korenjaku. — Pe-to-rica jih je v gozdu. V hrvaške šume gredo. Pravi, da se voja-ki upirajo in da trumoma odha-jajo v zeleni kader. Jugoslavi-jo dobimo že to pomlad.

Razveselil se je starina Ko-renjak.

— Še nanosite šibja, — je de-jał Korenjaku.

— Še višjo vuzmen-

ko napravimo,

da bo prva v naši občini,

— je rekel Korenjaku.

— Še višjo razume.

Radi tega

— Še višjo razume.

— Še višjo razume.